

ІНДИВІДУАЛЬНА МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ VS МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА ЗРАЗКОМ

Коли заходить мова про мистецтво, дорослі (батьки, педагоги чи інші, значущі в житті дитини, дорослі) не завжди характеризують такі форми практик як **індивідуальна мистецька робота** та **виріб за зразком** як два різні види діяльності. Тому, давайте розберемось чому стільки розмов точиться навколо важливості мистецтва для раннього розвитку дитини і у який спосіб організувати мистецьку діяльність так, щоб усі переваги творчого підходу використати на практиці з дитиною. Почнемо з того, що визначимо різницю обох понять.

ВИРІБ ЗА ЗРАЗКОМ МОЖНА ОХАРАКТЕРИЗУВАТИ ЗА НАСТУПНИМИ КРИТЕРІЯМИ:

1. Мистецький досвід орієнтований на результат.
2. Чітка інструкція. Для того аби виконати такий виріб дитина має слідувати точним вказівкам.
3. Кінцевий результат вже є сформованим заздалегідь. Як правило, педагог створює виріб завчасно для того, щоб діти могли його відтворити.
4. Правильний та неправильний шляхи виконання завдання. Оскільки виріб за зразком має кінцевий сформований результат, то відхилення від інструкції очевидно може суттєво на нього впливати.
5. Дитина вчиться виконавчій діяльності. Завдяки здійсненню виробу "за зразком" дитина формує навички послідовності та відтворення заданих інструкцій, правил тощо.
6. Усі мистецькі роботи є приблизно однаковими.
7. Педагог може виправляти "помилки".
8. Усі діти беруть участь у мистецькій діяльності приблизно в однаковий час. Також, час такої діяльності, як правило, є організований педагогом, а не проявом бажання самої дитини до мистецької діяльності.
9. Діти можуть відчувати розчарування. Якщо виріб не вдається чітко за інструкціями, дитина може переживати різні емоції, включно з відмовою продовжувати мистецьку діяльність.

Також, часто, такий вид діяльності може супроводжуватися такими питаннями та коментарями дітей:

“Чи так правильно?”

“Чи можу я вже закінчити”

“Я не можу цього зробити”

“Допоможіть мені”

“Моя робота не виглядає так як твоя”.

ІНДИВІДУАЛЬНА МИСТЕЦЬКА РОБОТА, НАТОМІСТЬ, ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТАК:

1. *Мистецький досвід орієнтований на процес.*
2. *Відкрита форма діяльності.*
3. *Діяльність спрямована на отримання досвіду та дослідження технік, знарядь та матеріалів.*
4. *Кожна робота є унікальною та оригінальною.*
5. *Немає помилок.* Так як немає чіткої інструкції та кінцево визначеного результату, будь-яка діяльність дитини приймається як прояв творчості та спосіб дослідження світу.
6. *Дитина сама обирає час, коли займатися такою діяльністю і що буде результатом її роботи.*
7. *Кінцева робота - мистецький результат дитини.*

Також, відповідно, такий вид діяльності часто супроводжується такими фразами дитини: “Дивись, що у мене вийшло”, “Я зроблю ще один/ одну”, “Можна ще?” (Матеріал, знаряддя тощо).

Згідно з характеристиками вище можна зробити висновок, що виріб за зразком та індивідуальна мистецька робота виконують різні функції та вимагають організації різних умов у середовищі.

Однак, саме відкрита форма діяльності, де результат роботи є виключно мистецьким баченням дитини фокусується на самовираженні та пізнанні світу. Саме такий вид мистецької діяльності є фундаментальним компонентом того, що робить нас унікальними людьми.

Заохочення до творчості. Творчість - це втілення власної ідеї, ового способу застосування матеріалів, спроба самовираження. Найкращий спосіб розвинути творчість - давати дітям час творити самостійно. Інший спосіб “підтримати” дитячу творчість - спостерігати за дітьми та забезпечувати їх додатковими матеріалами і знаряддями за необхідності, а також дати дитині вирішити, коли роботу завершено. Ставте відкриті питання про мистецьку роботу дитини: “Що у тебе намальовано?”, “Як називається твій виріб”, “Що ти плануєш робити з цим матеріалом/кольором тощо”.

Мистецтво допомагає дітям розвинути когнітивні навички.

Коли діти малюють, розмальовують, вирізають та роблять аплікації - вони вивчають світ шляхом пізнання кольору, порівняння, розміру та форми, просторового мислення.

Коли діти змішують фарби - вивчають причинно-наслідкові зв'язки.

Коли діти використовують інструменти - клей, ножиці, намистини чи різні структури паперу або тканини - вчаться експериментувати, вирішувати проблеми, планувати та втілювати.

Творчість - спосіб самовираження. За допомогою мистецтва дитина має змогу виразити почуття та емоції, спосіб пізнання та розуміння світу. Мистецька діяльність відкритої форми сприяє розвитку почуття власної індивідуальності, відчуття самоповаги та цінності як себе, так і однолітків.

